

VACANȚA ACTIVĂ LA MUZEU

(prelungirea programului de educație plastică în afara spațiului școlar)

Valter PARASCHIVESCU

Programul intitulat „Vacanță la muzeu” este rezultatul unui proces evolutiv mai îndelungat, desfășurat pe o perioadă de aproape doi ani.

Planul care a stat la baza programelor derulate a fost acela de a oferi elevilor servicii cât mai atractive și mai variate, spre a îmbogăți informația din domeniul educației plastice, folosind ca mijloace activități specifice instituției muzeale.

Punctul de pornire l-a constituit organizarea unei expoziții, intitulată „Figură și compoziție în pictura românească - sec. XIX - XX”, expoziție ce își propunea ca obiectiv familiarizarea publicului cu valori ale patrimoniului muzeului nostru, în paralel cu expunerea unei ample palete tematice folosite de artiștii români, în același timp lucrările fiind etalate și din punct de vedere evolutiv istoric.

Având acest punct de plecare, serviciul educativ al muzeului a conceput un set de cărți de joc, numit Art Game, ce avea ca scop prelungirea procesului educațional, atât în afara muzeului, cât și a școlii, prin intermediul informațiilor despre autor, lucrare și tehnică pe care le conține fiecare din respectivele cărți de joc. Mai mult, cărțile de joc, grupate tematic câte patru - peisaj marin, peisaj campestru, orient, portrete de femei, portrete de copii etc. - urmăresc dezvoltarea memoriei vizuale la copii, în paralel cu formarea unui „muzeu imaginar”, în timp, el nemaivând nevoie să citească informația scrisă pe carte, distingând grupa tematică numai imagistic. Astfel, în evoluția sa, copilul va putea clasifica

tematic lucrările cu care va lua contact în viitor, atât în muzee, cât și în sălile de expoziții.

Următorul pas a constat în organizarea, în cadrul muzeului, a unui curs de educație plastică, cu scopul de a încerca să mărească bucuria estetică a elevilor, prin prezentarea tehnicilor de lucru specifice artelor plastice. Pentru a fi cât mai lesne de asimilat conținutul tematic al cursurilor, s-a organizat și o nouă expoziție, intitulată sugestiv „Teme și tehnici în plastica românească - sec. XIX - XX”, cu lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă - Ploiești. Această nouă expoziție urmărea să continue efectul educativ al cărților de joc, mai sus amintite, din punctul de vedere al temelor artei, dar și să acomodeze privitorul cu lucrări de patrimoniu realizate în diferite tehnici mai rar întâlnite. În paralel, la cursurile de educație plastică, elevii primeau informații detaliate referitoare la diferitele tehnici de lucru, iar acolo unde a fost posibil exemplificările au fost însoțite și de aplicații practice. S-a considerat că astfel, prin descifrarea cât mai multor informații oferite de o lucrare, cum ar fi: domeniul artistic, tehnică, suport, materiale etc., se poate mări efectiv bucuria estetică a elevului. În paralel, informațiile erau completate și cu noțiuni despre patrimoniu, despre rolul său, și modalități specifice de protejare.

Etapa ce a urmat a constat în conceperea unui alt tip de desfășurare a cursurilor de educație plastică și anume prin îmbinarea informațiilor teoretice cu mai multă practică, spre a le face cât

mai atractive, urmărindu-se în paralel și tematica programei școlare.

Astfel, în funcție de temele școlare, copiilor li se prezentau lucrări ce rezolvau plastic probleme respectivelor, pentru ca după aceea să realizeze practic lucrări proprii, în cadrul muzeului. Avantajul față de școală a fost, în acest caz, acela de a avea un dialog mult mai direct cu opera de artă.

S-a constatat, pe parcursul derulării acestor programe, necesitatea îmbogățirii ofertei educaționale prin noi instrumente, ajungându-se astfel la realizarea seturilor Imago, care aveau în vedere lămurirea unor probleme de exprimare plastică, precum relația calorică sau cea de complementaritate dintre culori. Fiecare dintre seturi cuprinde 5 cărți poștale, dintre care una deține informații generale privind problematica abordată, iar celelalte conțin reproduceri după lucrări ce aparțin patrimoniului muzeului nostru, edificatoare în privința tematicii setului, în timp ce pe verso se află informații atât referitoare la autor și lucrare, cât și la raporturile cromatice mai sus menționate.

Interesul crescut al copiilor pentru aceste tipuri de cursuri, cât și al părinților, pe de o parte, precum și dorința ca muzeul să fie o instituție activă și pe timpul vacanței de vară, pe de altă parte, a condus la conceperea programului „Vacanță la muzeu”, menit a împlini, într-un fel, întregul șir al activităților anterioare. Programul urmărea atingerea mai multor obiective cum ar fi: prelungirea modulului de educație plastică și pe perioada vacanței, valorificarea la maxim a expoziției „Teme și tehnici în plastica românească sec. XIX - XX”, acomodarea copiilor cu tehnici de lucru neîntrebuțate la școală, asimilarea unui limbaj plastic adecvat, conștientizarea de către copii a importanței și modului de protecție al patrimoniului mobil și imobil, atragerea și a altor copii

de pe raza municipiului și, nu în ultimul rând, așa cum s-a specificat, menținerea activității educative, în cadrul muzeului, într-o perioadă în care aproape toate instituțiile cu caracter educativ sunt în relăche, în paralel cu ocuparea în mod util și practic, a unei importante perioade din timpul liber al copiilor pe durata vacanței.

Pentru atingerea obiectivelor propuse programul s-a desfășurat din luna iulie până în septembrie, având o durată de trei ore zilnic, fiind structurat astfel:

- 10 - 15 minute - comentariul plastic al unei lucrări aflate în expunere, având drept scop formarea unui limbaj plastic corect, la care se adaugă și noțiuni de istoria artei;

- 1,5 - 2 ore - activitate practică (desen, pictură, modelaj), urmărind atât aprofundarea noțiunilor predate în școală, cât și însușirea altora noi, cum ar fi: tehnica hașurării, tehnica acuarelei, tempera, guașe, turnarea unui negativ și a unui pozitiv în gips, tehnica mozaicului, a icoanelor pe lemn etc.;

- 30 - 35 minute - alte activități cu un caracter mai ușor, cum ar fi realizarea unor figuri din hârtie împăturită (Origami), deplasare pe teren spre a cunoaște monumente de arhitectură ce aparțin patrimoniului ploieștean, ieșiri în aer liber spre a realiza schite după natură, prezentarea unor noțiuni privind importanța patrimoniului și măsuri de protecție, precum și altele la solicitarea copiilor.

Pe parcursul desfășurării programului amintit, având în vedere vârsta unora dintre participanți, un nou instrument educativ și-a făcut necesară apariția și anume două cărțile pentru copii până la 10 ani. Cărțile, intitulate „Jucați-vă cu noi” sunt concepute sub forma unor jocuri de puzzle și au în prima parte 5 reproduceri ale unor opere ce aparțin atât patrimoniului Muzeului de Artă - Ploiești, cât și Muzeului memorial „N. Grigorescu” - Câmpina

(cărțile fiind concepute separat pentru fiecare dintre muzee), reproduceri însoțite fiecare de informații despre autor și lucrare.

În cea de a doua parte se află alte 5 pagini ce conțin imaginile anterioare, descompuse sub formă de puzzle și care după decupare și lipire vor reconstitui imaginile inițiale.

Programul a fost conceput deschis, pentru a se putea adapta vârstelor diferite ale participanților, pe de o parte, dar și spre a lăsa libertatea de participare în funcție de interesul și timpul liber al fiecărui copil. La final s-a înregistrat un număr de 214 de participanți, din 16 instituții de învățământ de pe raza municipiului Ploiești.

ABSTRACT

The author presents the program called "Holiday in the Museum". This program was elaborated for the children in order to accustom them with art techniques, the museum paintings and the history of the Romanian art. To do so the museum staff created a game

called Art Game, and it organised an art course and a practical one. The program was imagined in an open way not only to adjust to the different ages of the participants, but also to let the freedom of involvement considering the children curiosity and their extra time.